

FEBRUARI 1966
15e JAARGANG

Redactie:

D. Roethof-Ensing
Spinozalaan 283
Voorburg (Z.H.)
Telef. (070) 86 54 66

Administratie:

Oudegracht 152
Postbus 114
Utrecht

Verschijnt
Maandelijks

Abonnementsprijs
f 3.— per jaar

HUMANISTISCHE DOCUMENTATIEDIENST

Uitgave van de Stichting Humanistisch Centrum Mens en Wereld

	blz.
<u>HUMANISTISCHE VERBOND</u>	
Geestelijke verzorging in de Inrichtingen van Justitie	25
Verzorging bij de strijdkrachten	25
Vormingscentrum "Het Coornherthuis" te Driebergen	25
Conferentie over jongerenwerk	25
Raad van Advies	25
Vormingsonderwijs in Utrecht	25
Benoemingen van raadslieden	25
Vormingsonderwijs	25
Algemene commissie geestelijke vorming	25
Jeugd- en jongerenwerk	25
Nieuwe uitgave	26
° ° °	
<u>STICHTING HUMANISTISCH THUISFRONT</u>	
Onkruid moet niet bemest worden (Veluws Dagblad)	27
° ° °	
<u>INTERNATIONAAL NIEUWS</u>	
Gesprek met Rooms-Katholieken wordt voortgezet	28
Patiënt	28
° ° °	
<u>DE NEDERLANDSE VERENIGING VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK</u> <u>"HUMANITAS"</u>	
Schaalvergroting	29
Ledenwinactie afdeling Rotterdam	29
° ° °	
<u>RADIOLEZINGEN</u>	
lezingen in de maand maart voor de VARA	30
lezingen in de maand maart voor de AVRO	30
° ° °	
<u>TELEVISIEUITZENDINGEN</u>	
30	
° ° °	
<u>VAN ALLE KANTEN</u>	
Wij werden twintig	31
(Vrij Nederland)	31
(De Volkskrant)	31
(Alg. Dagblad)	31

	blz.
(Het Vaderland)	32
(Nieuwe Rotterdamse Courant)	32
(Het Vrije Volk)	33
(De Nieuwe Linie)	33
(Het Parool)	33
(De Tijd)	34
(De Volkskrant)	34
De juristenconferentie (De Nieuwe Rotterdamse Courant)	35
Damesmiddag (De Helderse courant)	36
Beroepsmilitair vroeg ontslag (Haagsche Courant)	36
Het H.J.G.buiten de deur gezet (Het Vrije Volk)	36
Consultatiebureau voor homofilie (Schager Courant)	37
De grootste godsdienst in de Verenigde Staten (De Maas-en Roerbode)	37
Tekort aan "vader" (De Leeuwarder Courant)	38
Nooit op zondag (Vrij Nederland)	38
Hella S.Haasse over na-oorlogse literatuur (De Biltse en Bilthovensche Courant)	38

HUMANISTISCH VERBOND

Geestelijke verzorging in de Inrichtingen van Justitie

Gedurende het jaar 1965 hadden 57 raadslieden contact met 912 gedetineerden. In het voorafgaande jaar was dit 829.

Verzorging bij de strijdkrachten

De geestelijke verzorging bij de strijdkrachten is in 1965 tot snelle ontwikkeling gekomen. De groei van het aantal deelnemers is bijzonder verheugend, begonnen in januari met 957 bedroeg dit aan het eind van het jaar 2850.

Vormingscentrum "Het Coornherthuis" te Driebergen

In 1965 werden in het vormingscentrum voor militairen 94 bijeenkomsten gehouden met in totaal 2714 deelnemers. Van deze bijeenkomsten waren er twee gereserveerd voor officieren, één voor onderofficieren en een vijftal voor militairen van de Marechaussee.

Conferentie over jongerenwerk

De commissie Jeugd- en Jongerenwerk zal met een aantal daarvoor uit te nodigen jonge gemeenschapsbestuurders en leiders van jongerengroepen een werkbespreking houden op zaterdag 7 mei in het Erasmus-huis.

Raad van Advies

De Raad van Advies van het Humanistisch Verbond werd voor bespreking van het jaarverslag over 1965 uitgenodigd voor een bijeenkomst op 25 februari in Den Haag.

Vormingsonderwijs in Utrecht

De Gemeenteraad van Utrecht heeft besloten humanistisch vormingsonderwijs op openbare lagere scholen in die gemeente toe te staan en te subsidiëren.

Benoemingen van raadslieden

Tot geestelijk raadsman bij de Inrichtingen van Justitie werden door het hoofdbestuur benoemd de heren A.Kieboom te Rotterdam en F.Spruit te Almelo.

Vormingsonderwijs

Tot docent voor het vormingsonderwijs werd benoemd de heer F.van der Made te Capelle a.d.IJssel. De heer van der Made geeft dit onderwijs aan de Kweekschool voor Onderwijzers te Rotterdam.

Algemene Commissie Geestelijke Vorming

In een vacature in deze commissie, waaronder ook het vormingsonderwijs ressorteert, is benoemd de heer G.J.den Bestente Arnhem, leraar bij het nijverheidsonderwijs.

Jeugd- en Jongerenwerk

Tot deze werkgroep is toegetreten de heer J.de Lege, leider van een buurthuis van "Ons Huis" te Amsterdam.

Nieuwe uitgave

Een verzameling van korte schetsen over figuren, die voor het humanistisch denken van betekenis zijn geweest en welke reeds eerder in "Het Woord van de Week" werden opgenomen, is thans als afzonderlijke bundel van de pers gekomen. Het geschrift draagt de titel "Invloedrijken" en kost f 4,75. Het is verkrijgbaar bij het Centraal Bureau.

.
..

STICHTING HUMANISTISCH THUISFRONT

Onkruid moet niet bemest worden

Uit het Veluws Dagblad van 28 januari willen wij u het volgende niet onthouden:

"Met 8-7 heeft de gemeenteraad van Putten een voorstel om tien gulden subsidie aan het Humanistisch Thuisfront te verlenen verworpen. De heer Boute (P.v.d.A.) bracht deze reeds jarenlang spelende kwestie weer eens aan de orde. Hij vond de heer Nijenhuis (CHU) aan zijn zijde. De gemeente is een conglomeraat van overtuigingen en ik zie geen enkele reden om deze mensen deze symbolische daad te onthouden, zei hij. Wij hebben niet het recht om deze medeburgers als paria's te behandelen.

De heer Kaemingk (AR) meende dat de humanisten er wat levens-overtuiging betreft finaal naast zijn. Hij wilde echter iedereen vrij laten en daar deze burgers ook opgeroepen worden voor de militaire dienst komen ze ook voor subsidie in aanmerking.

Weth. Evers vond dat er maar twee grote stromingen zijn, protestanten en katholieken. Naar hun tehuizen kunnen ook andersdenkenden gaan, zonder dat er enige pressie wordt uitgeoefend. Als we de humanisten subsidiëren kunnen we ook straks wel een communistisch tehuis gaan steunen.

We zitten hier niet voor de kerk, maar voor de gemeenschap, repliceerde de heer Boute.

Wij als christenen kunnen daar geen steun aan geven, merkte de heer Kuiper (AR) op.

U zit hier niet als christen, maar als raadslid, die de belangen van alle groeperingen moet behartigen. Deze mensen horen daar ook bij, onderwees de heer Van Westing.

De heer Nijenhuis releveerde dat de Romeinen een heidens rijk hadden, maar dat Christus er niettemin geen bezwaar tegen had om de keizer te geven wat des keizers is.

De heer Kaemingk viel hem bij dat hij zich geen oordeel wilde aanmatigen. Hem komt het oordeel toe.

De hele wereld is bezaaid met onkruid, dagelijks moeten we een strijd voeren op geestelijk en materialistisch gebied, zei de wethouder Evers.

Christus zegt dat we het onkruid moeten laten opgroeien en niet uitrukken, maar hij zegt niet dat we het bemesten moeten, vulde de heer Aalten (SGP) aan. De heer Kaemingk vond het jammer dat hij niet door zijn partijgenoten in de raad gesteund werd, maar gelukkig wel door het centraal comité van AR kiesvereniging.

Nadat de heer Van Kerkhof (CH) nog had opgemerkt dat de gemeenschappelijke pot door de hele bevolking is bijeengebracht en dat bij een eventuele verdeling dan ook allen in aanmerking behoren te komen, ging men tot stemming over."

INTERNATIONAAL NIEUWS

Gesprek met Rooms-Katholieken wordt voortgezet

Zoals men zich herinnert, vond in juli 1965 een eerste inleidend gesprek plaats tussen vertegenwoordigers van het Vaticaans Secretariaat voor niet-gelovigen (Secretariatus pro non credentibus) met enkele afgevaardigden van de IHEU. Besloten werd op een later tijdstip een conferentie te houden, waar elk van beide partijen zes afgevaardigden naar toe zou zenden. Eind april 1966 hoopt men bijeen te komen in een Rooms Katholiek centrum voor opvoeding nabij Amersfoort; van humanistische zijde zullen o.a. de heren H.J.Blackham en J.P.van Praag aan de besprekingen deelnemen.

Patiënt

Uit Amerika het volgende: Harold Rafton, bekend om zijn befaamde Texas'koppigheid werd voor een kleine ingreep in een ziekenhuis te Massachusetts opgenomen.

Gevraagd naar wat zijn godsdienst was, antwoordde Rafton: humanist, waarbij hij het woordje voor alle zekerheid maar spelde. Kort na zijn opname echter merkte hij dat men hem een kaart gegeven had waarop protestant stond. Op dat moment werd alles stopgezet tot Rafton het ziekenhuis er van verzekerd had dat vasthouden aan een dergelijke onnauwkeurigheid zijn herstel bepaald zou vertragen, toen kreeg hij een nieuwe kaart waarop netjes stond:

Rafton, Harold, Humanist. Zowel patiënt als ziekenhuis hebben een en ander volledig overleefd.

(ontleend aan "The Humanist", een uitgave van "American Humanist Association")

DE NEDERLANDSE VERENIGING VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK
" H U M A N I T A S "

Schaalvergroting

In alle gewesten en in een groot deel van de afdelingen wordt na een tijd van theoretische voorbereiding via nota's en commissie-besprekingen gewerkt aan schaalvergroting.

In Groningen is men bezig een organisatie te scheppen die meerdere dorpen omvat om daar streeksgewijze maatschappelijk-werk-voorzieningen te krijgen.

Hetzelfde werd reeds enige jaren in Friesland gedaan en daar is nu een tweede gebied bijgekomen waar een dergelijke opzet tot stand komt.

In Overijssel hebben de vier grote steden een maatschappelijk werk(st)er. Voorzieningen voor het platteland daar worden bestudeerd.

In Gelderland zijn twee werkeenheden van Humanitas gecreëerd, die meer dan één gemeente omvatten. In de streek-afdeling Neder-Veluwe is kortgeleden een maatschappelijk werkster aangesteld. De streek Velp-Dieren hoopt spoedig te volgen.

In Zuid-Holland bestuderen het gewest en de afdeling Rotterdam mogelijkheden tot service-verlening rond de dicht bevolkte centra.

Het eerste gebied in Noord-Holland dat voor schaalvergroting in aanmerking komt, is het IJmond-gebied.

Ledenwinactie afdeling Rotterdam

Afdeling Rotterdam van Humanitas voert een ledenwinactie, die niet aan een bepaalde periode is gebonden, maar die bedoeld is te zijn van alle tijden.

Men is met een kleine kern begonnen die men als permanente stoottroep voor de ledenwinning ziet en die naar vermogen concentrisch zal worden uitgebouwd, waarbij in beginsel gemeentegrenzen niet tellen.

Bij dit plan blijkt dat een grote groep vrijwilligers, die zich speciaal met de verdere uitbouw van de vereniging bezighoudt, mits goed geleid, met veel arbeidsvreugde en vrijwel permanent kan doorwerken.

Radiolezingen

lezingen in de maand maart voor de VARA

Zondag 13 maart 9.45 uur G.Stuiveling "Uit humanistisch oogpunt"
Zondag 20 maart 9.45 uur U.J.Rutgers "Konsekwenties van onze daden"

°
° °

Lezingen in de maand maart voor de AVRO

Maandag 21 maart 16.15 uur A.Saalborg "Het absurde en de humanist"

° °
° °

Televisieuitzendingen

15 maart: "ACTUEEL HUMANISME", een televisieuitzending in samenwerking met de VARA (Ned.I). Voor aanvangstijden: zie programmabladen.

°
° °

VAN ALLE KANTEN

Wij werden twintig

Tot op het moment waarop wij dit schrijven, nog geen week na de viering van het 20-jarig bestaan hebben wij uit 28 grote en kleinere bladen knipsels ontvangen!

Het is opmerkelijk dat vooraanstaande Katholieke bladen, als De Volkskrant en De Tijd en de Nieuwe Linie naast verslagen van de persconferentie en het geven van citaten uit de lezingen van Prof. van Praag, prof. Brandt Corstius en dr. Roethof, zoals deze tijdens de viering op zaterdag 19 februari te Utrecht werden uitgesproken, zeer waarderende eigen commentaren schreven.

Ook de Nieuwe Rotterdamse Courant schreef een redactioneel commentaar, evenals Het Vaderland, dat bovendien een interview met hoofdredacteur Lips plaatste; het Algemeen Dagblad had een vraaggesprek met Prof. J.P. van Praag, Het Parool wendde zich tot public-relationsman Wouter van Praag, De Tijd schreef naar aanleiding van een gesprek met dr. Mulders en prof. Van Praag over de verhouding katholieken-humanisten en Het Vrije Volk bracht een klein waarderend hoofdartikelje.

Na deze droge opsomming willen wij nu een klein feestboekje maken van korte citaten uit de verschillende bladen. Beginnen wij echter met een onwelriekende bloem als eerste aan te bieden, namelijk uit het enige blad dat het bestond met een zuur artikel te komen, het weekblad Vrij Nederland van 19 februari, waarin de jonge Katholiek Jan Rogier o.m. het humanisme in Nederland op de volgende wijze typeert:

"Zelfs de crisis die de kerken nu meer dan ooit teistert gaat aan het Humanistisch Verbond voorbij en dan niet, omdat het Verbond reeds voorbij de problematiek van deze crisis zou zijn, maar omdat alle revolutionair elan in dit gezelschap ontbreekt. Het confectiepak is tekenend voor leden en bestuur, de middelmatigheid en het vrijblijvend woordgebruik kenmerkend voor stijl en opvattingen. De crisis van de levensbeschouwing, die meer is dan een interne zaak van kerkgenootschappen en beter te omschrijven valt als een massale doorbraak naar het humanisme, gaat heelaas aan de oude groep voorbij, betekent ook geenszins een ver grote belangstelling voor doel en werkzaamheid van het Humanistisch Verbond."

De Volkskrant van 19 februari die dit stukje zo overnam zette er droogweg onder: Proficiat.

Uit het Algemeen Dagblad van 17 februari (dat door de "Rijn en Gouwe" en door de Drentse en Asser Courant" werd overgenomen) citeren we uit het interview met prof. van Praag:

"Maar waarin onderscheidt zich nu het verbonden principieel van de kerken en van de grote groep onkerkelijken, die er niet bij zijn aangesloten?"

"Van de kerken omdat wij niet uitgaan van Christus, de zoon Gods, en van de overige groepen onkerkelijken wellicht omdat wij onze eigen visie hebben ontwikkeld. Ik geef toe: er zijn ook buitenkerkelijken, die denken als wij. Dan zijn ze ook humanist, hetgeen uiteraard iets anders is dan lid van ons Verbond."

Het zich afzetten tegen de Kerken is in het twintigjarig bestaan van het Verbond belangrijk geweest. "Het is nog maar twaalf jaar geleden, dat het beruchte mandement uitkwam. Er verschenen toen nog allerlei nare brochures en kranteartikelen, waarin we voor een stel commu-

nisten en homofielen werden uitgemaakt. Die tijd is wel voorbij. We worden steeds meer gelijkberechtigtd. We worden nu wel min of meer voor vol aangezien."

Min of meer?

"De meeste christenen hebben niet meer het gevoel dat de humanisten een soort oppervlakkige, egoïstische wezens zijn. Er begint zich zelfs een zekere samenspraak met de kerken te ontplooiën."

Maar wordt het Humanistisch Verbond niet een soort pseudo kerk, met bijeenkomsten op zondagochtend. Wordt het niet al weer een zuil met eigen verenigingen en instellingen?

"Neen", zegt hij, terwijl hij zich uit zijn stoel buigt, de armen leunend op zijn knieën, "het is geen kwestie van kerkje spelen. Grote groepen mensen hebben behoefte aan een zekere stijl.

De kerken zelf hebben dit nodig gehad, en het daarom vroeger ingevoerd. Aan die behoefte voldoen de zondagmorgenbijeenkomsten, waarin soms wel eens van een zekere liturgie sprake kan zijn. Er wordt dan wel muziek gemaakt - wereldlijke natuurlijk.

Verder zijn het bezinningsbijeenkomsten met een nabespreking. Deze bijeenkomsten voldoen nu eenmaal aan een behoefte." Het schijnt hem wat te prikkelen.

Aan het Vaderland van 12 februari ontleen wij:

"Wij zijn er niet om propaganda te maken voor onszelf, maar ook niet voor be- of ontwapening. We zijn geen moreels-officiëren, we zijn er ook niet voor het vergroten van de gevechtsbereidheid. We hebben alleen het geestelijk heil van de militairen tot doel. We zeggen niet: je moet zus denken of zo. We gaan met elkaar na, welke gegevens moeten worden gekend om er over te kunnen praten, en welke meningen er bestaan. Sommige commandanten zeggen: "Je moet oppassen met ze zelf te leren denken, want dan kiezen ze tégen de bewapening." Maar dat vind ik het ergste défaitisme. Er zijn legerpredikanten die propaganda maken voor het pacifisme. Er zijn er ook die propaganda maken voor bewapening. Maar ik verwerp propaganda."

Aldus liet men, aan het begin van een aardig opgemaakt artikel (het embleem van de humanistische geestelijke verzorging in het leger werd afgedrukt). de heer H.J.J. Lips aan het woord, waarna een lang interview volgde.

De Nieuwe Rotterdamse Courant van 19 februari schrijft over: "een eigen plaats veroverd:"

Wie worden door het H.V. verbonden? Men zegt wel: buitenkerkelijken. Dat is een negatieve aanduiding (wat overigens ook kan worden gezegd van de term protestanten). Er wordt ook wel gesproken van humanisten. Maar de mensen in het H.V. komen niet helemaal overeen met allen die in de loop der eeuwen wel als humanisten zijn aangeduid, al zijn er banden van verwantschap. De humanisten van het H.V. kennen in hun levensovertuiging niet de geopenbaarde waarheid. Zij streven naar autonoom kritisch denken en doordenken. Vandaar dat men met betrekking tot het H.V. wel spreekt van autonoom humanisme. Zij zijn een hedendaagse verschijningsvorm; vandaar ook wel de term modern humanisme.

Onder de oprichters van het H.V. was het intellectuele element overwegend. Een massabeweging is het verbond niet geworden, maar wel vindt het zijn aanhang in allerlei lagen der bevolking.

Het Vrije Volk van 19 februari heeft het volgende aan te voeren:

"Toch zijn er nog veel stekeligheden, gelijkgerechtigdheid is niet op alle fronten een vanzelfsprekendheid. Het Humanistisch Verbond wil antwoord geven op uitdagingen. Zonder te zoeken naar "de zin van het leven" - het begrip "absurditeit" spreekt meer aan - speurt het naar richtlijnen voor "geestelijke weerbaarheid" en "medemenselijkheid". Bovendien wil het praktisch humanisme mensen morele steun geven en opvangen via maatschappelijk werk en geestelijke verzorging, in het leger, in gevangenissen, in kampen. De rechtvaardiging van dit werk: ook ongelovigen moeten zich kunnen uitpraten, zo nodig de weg terug kunnen vinden naar "een leven dat de moeite waard is".

Het Humanistisch Verbond is meer een onderdak dan een zuil. Verzuiling is een bekend verwijt. Maar een veel groter gevaar bedreigt deze 15.000 leden tellende organisatie: dat zij vast gaat lopen in een zekere zwaarwichtigheid en matheid, braafheid. De gemiddelde leeftijd is de middelbare, jongeren laten zich niet vangen. Dat is een veeg teken. Vermoedelijk zal de leiding de hoogste prioriteit moeten geven aan een intensief beraad over toon en stijl, de overdracht van geestelijke inhouden. Met vrijblijvendheid is de bevolking al overvoerd. Voor het verbond geldt hetzelfde als voor de kerken: voortbestaan is slechts gerechtvaardigd door bloedwarme betrokkenheid ("engagement") bij diepste menselijkheid en strijd tegen alle onmenselijkheid."

Drs. H.C.M. Michielse besluit na een lang artikel in De Nieuwe Linie van 19 februari aldus:

"Nu is de strijd rond het Humanistisch Verbond volledig geluwd, Humanistische geestelijke verzorgers zijn in het leger aanvaard en ook elders worden zij niet meer gediscrimineerd, enkele archaïsche streken daargelaten. Na twintig jaar mag de emancipatiestrijd, die het verbond heeft gevoerd als beëindigd worden beschouwd. Dat heeft wel zijn consequenties. Ik heb persoonlijk de indruk dat de Nederlandse humanisten zich al te zeer hebben laten bepalen door hun behoefte toch maar vooral als volwaardig geaccepteerd te worden. Zij hebben daardoor meer gestreden voor verkrijging van dezelfde rechten als de Kerken dan voor het vormen van een eigen gezicht. Maar zoals gezegd: het afscheid van domineesland is bijzonder moeilijk."

In Het Parool liet men Wouter van Praag aan het woord in een interview waar als titel boven kwam te staan: proberen te leven met het absurde. In dit zeer persoonlijke en openhartige vraaggesprek kwam men natuurlijk te spreken over de "jongeren";

"Hoe ziet Wouter de levensbeschouwing, die hij wil overbrengen op anderen?

"Levensbeschouwing is zo'n groot woord maar ik weet nog steeds geen beter voor het begrip. Het gaat er om dat je strijd voert voor je eigen leven. De maatschappij wordt steeds verwarrender. Het leven komt als vijandig op je af met de dood als alternatief. We worden omringd met absurde situaties. Er dringen zich vragen bij je op. De oorlog in Vietnam, honger in vele delen van de wereld. Waarom overal strijd, verdeeldheid en onbegrip? Ook je eigen leven lijkt absurd omdat je er de zin niet onmiddellijk van inzielt.

In de Tijd van 19 februari liet dr.G.J.Mulders S.J.en prof.dr.J.P. van Praag aan het woord; aan dat artikel ontleen wij:

"Zijn de verhoudingen nu gezond? "Aan het gescheld is een eind gekomen," zegt prof.Van Praag. "Maar het is niet voldoende, dat wij elkaar beginnen mee te vallen. Wij moeten samen verantwoordelijkheid gaan dragen voor zaken als: school, maatschappelijk werk, vakbeweging. Er moeten gesprekken groeien tussen de verantwoordelijke instanties, niet slechts tussen goedwillende individuen uit de onderscheiden kampen."

Dr.Mulders:"Bij alle gelukkige vermindering van afkeer en afweer blijft het een ongelukkig verschijnsel, dat aan beide zijden een tekort heerst in het begrijpen van elkaars achtergronden en diepste bedoelingen."

In De Volkskrant van 19 februari tenslotte schreef Daniel de Lange een lange beschouwing over 20 jaar Humanistisch Verbond.

Dit zijn zeer behartenswaardige slotwoorden:

"Nu kan het Humanistisch Verbond gevoeglijk zeggen dat het zich niet laat bepalen door rolverwachtingen die van buiten de eigen kring komen; het kan verder gaan en weigeren kastanjes uit het vuur te halen ten behoeve van anderen, die zich daartoe niet in staat achten. Dat is allemaal waar, maar ik dacht dat uit de meervoudigheid (pluraliteit) van de samenleving zoals het humanisme die huldigt, toch ook volgt dat elk enkelvoud (in dit geval het Humanistisch Verbond) zijn bestaan alleen maar rechtvaardigen kan in verband met het meervoud. Met een humanistische bevindelijkheid is ook niemand gebaat. Daarom hopen wij dat de beginperiode van consolidatie, die het Humanistisch Verbond nu achter de rug heeft, gevolgd zal worden door een forse explosie van kritische creativiteit, terwille van de mens die in gevaar is, nu en altijd.

De Juristenconferentie

Zeer veel belangstelling hebben de dagbladen getoond voor de juristenconferentie van "Socrates" op 22 januari te Utrecht gehouden. Op onze knipseltafel kwamen ruim 18 knipsels terecht, niet alleen uit de grote ochtend- en avondbladen, maar ook uit kleinere streekbladen als Schager Courant, Goudsche Courant of Deventer Dagblad. Ook kranten uit Prot.Chr.en Rooms Kath. hoek lieten zich niet onbetuigd. Aan de Nieuwe Rotterdamse Courant van 24 januari ontleen wij:

"De voorzitter van de stichting, mr.H.J.Roethof, sprak een openingswoord, Mevrouw mr.M.Rood-de Boer uit Amsterdam en mr.H.G.van Veen, directeur van de Sociale academie Twente te Hengelo, hielden inleidingen. Mevrouw Rood legde de aanwezigen in concept een wijziging van de bestaande echtscheidingswet voor.

Zij bepleit in dit voorstel een algemene en twee bijzondere echtscheidingsgronden en wel als algemene echtscheidingsgrond:

echtscheiding wordt door de rechter uitgesproken op verzoek van beide echtgenoten, stellende dat tussen hen een diepe en duurzame breuk bestaat; zodanige echtscheiding kan slechts worden uitgesproken indien het huwelijk gedurende ten minste drie jaar heeft bestaan.

Als de bijzondere echtscheidingsgronden noemt het voorstel van mevrouw Rood ten eerste:

overspel gepleegd door de andere echtgenoot of seksuele omgang van deze met iemand anders dan de huwelijkspartner;

kwaadwillige verlaten door de andere echtgenoot gedurende een periode van ten minste twee jaar;

veroordeling van de andere echtgenoot tot een vrijheidsstraf van tenminste vier jaar of langer;

toebrengen van zware verwondingen of levensgevaarlijke mishandelingen en tenslotte:

zodanige gedragingen van de andere echtgenoot, dat het voortzetten van het huwelijk door de ene echtgenoot redelijkerwijs niet verlangd kan worden.

Het tweede gedeelte van dit artikel luidt in het voorstel:

Indien de gedaagde de vordering niet tegenspreekt, zal de rechter van de eisende partij geen bewijs der gestelde echtscheidingsgrond vorderen.

Als tweede bijzondere echtscheidingsgrond staat in het voorstel van mevrouw Rood genoemd:

Echtscheiding wordt door de rechter uitgesproken op vordering van de ene echtgenoot op grond van ernstige krankzinnigheid van de andere. Zodanige echtscheiding kan worden gevorderd indien de ziekte zich gedurende een periode van drie jaar heeft voorgedaan en indien voortzetting van het huwelijk redelijkerwijs van de ene echtgenoot niet kan worden verlangd.

Mr.van Veen drong in zijn inleiding aan op een goede samenwerking van juristen en maatschappelijke werkers. Het is de weg waarlangs men tot een oplossing van de vraagstukken van de echtscheiding kan komen. Enerzijds is er een groeiende

erkenning van de bijdragen van beide professies tot de verbetering van het gezinsleven en de oplossing van individuele problemen, anderzijds bestaan er door onbekendheid over en weer nog vooroordelen.

Gezamenlijke sociale actie bijv. op het gebied van echtscheidingswetgeving achtte mr. Van Veen noodzakelijk. Beider streven is immers gericht op het scheppen van orde. Voor de jurist is de rechtsorde primair. De belangstelling van de maatschappelijke werker gaat in de eerste plaats uit naar de motieven die tot verstoring van de orde hebben geleid. Hij zal zoeken naar de mogelijkheden tot innerlijke aanpassing van de in moeilijkheden geraakte huwelijkspartners. Dat vereist een diepgaand onderzoek. Hierin kunnen de bureaus voor gezins- en huwelijksmoeilijkheden een belangrijke rol spelen. Juristen en maatschappelijke werkers zullen zich samen over dit werk dienen te beraden, zo zei hij."

Damesmiddag

De gemeenschap Den Helder, altijd actief en vooruitstrevend, heeft op 19 januari (zo lezen wij in de Helderse Courant van 15 januari waarin deze middag werd aangekondigd) een damesmiddag gehouden bij mevrouw Hamel-Dito.

"Stukjesschrijver vernam dat er geen bepaald programma is. Mevrouw Hamel wil met de aanwezige dames nagaan, of er in Den Helder voor de damesleden van het verbond behoefte bestaat eens apart bijeen te komen."

Beroepsmilitair vroeg ontslag

In de Haagsche Courant van 1 februari lazen wij o.m.:

"Wachtmeester N.A. van Lier diende in de Johan Willem Friso-kazerne in Ede. Volgens zijn ouders heeft het feit dat hij al heel jong - op zestienjarige leeftijd namelijk - besloot beroepsmilitair te worden hem parten gespeeld. Naarmate hij ouder werd en vorderde op de ladder van de militaire hiërarchie - hij doorliep de kaderschool in Weert - werd hij zich meer en meer bewust dat hij politiek eerder pacifistisch dan militaristisch dacht. Dit conflict tussen zijn geweten en zijn beroep is hem tenslotte te machtig geworden zodat hij een rekest indiende om twee jaar voor de afloop van zijn contract ontslagen te worden. In eerste instantie werd dit rekest afgewezen. Nadat echter zijn korpscommandant en de hoofdredacteur van het Humanistisch Verbond zijn bezwaren als oprecht en ernstig hadden onderkend, werd het ontslag alsnog verleend. Zaterdag jl. is de jongeman in de ouderlijke woning teruggekeerd. Zelf weigert hij elk commentaar op zijn stap, maar zijn ouders geven te kennen dat hun zoon geen lid wenst te worden van een pacifistisch ingestelde politieke partij.

Het H.J.G. buiten de deur gezet

Onder de kop: "meneer de stads-redacteur" troffen wij in het Vrije Volk van 14 januari een ingezonden schrijven aan van de Humanistische Jongeren Gemeenschap Rotterdam. Wij nemen het hieronder over:

"Onze vereniging, Humanistische Jongerengemeenschap genaamd, houdt sedert enige jaren haar bijeenkomsten in gebouw Humanitas,

gelegen aan de Heemraadssingel. Deze bijeenkomsten bestaan voornamelijk uit lezingen. Na afloop hiervan gebruiken wij dan enige consumpties in café Het Spinnewiel, gelegen aan de Binnenweg.

Op zaterdagavond, na een lezing, handhaafden wij deze traditie. Doch toen wij goed en wel in het café waren en wij reeds een consumptie voor ons hadden staan, werden wij zonder verdere opgaaf van redenen buiten de deur gezet, hetgeen wij uit beleefdheid niet tegenwerkten. Wij gedragen ons naar onze mening altijd erg netjes. Degenen, die bij ons een lezing hebben gehouden en ons vergezeld hebben naar dit café, kunnen dit beamen.

Er wordt door de directie beweerd, dat het te druk wordt, dat er vernieling van het meubilair is geconstateerd. Dit laatste moeten wij echter met de grootste klem tegenspreken. Wanneer men een stoel neerzet, die reeds enige maanden in gebrekkige staat verkeert, dan kan men verwachten, dat deze eens aan het eind van zijn capaciteit raakt. Daar men geen andere reden kon vinden, omdat er echt niets op ons viel aan te merken, was dit natuurlijk de gelegenheid, om ons er uit te werken.

Wij hebben een vereniging, die tot doel heeft, de buitenkerkelijke jongeren naar zich toe te halen, om te voorkomen, dat deze langs de straat slentert en - dat spreekt vanzelf - om hem een beetje humanistische vorming bij te brengen. Wij ontvangen gemeentesubsidie, omdat wij de jeugd van de straat houden. Waarom werkt men ons dan tegen? Mogen wij dan nergens meer op normale wijze een consumptie gebruiken?"

Consultatiebureau voor homofilie

Er zijn dezer dagen plannen gereed gekomen om in Amsterdam een consultatiebureau voor homofilie op te richten, aldus lazen wij in de Schager Courant van 29 januari.

"In de werkgroep die een en ander heeft voorbereid, hadden zitting functionarissen uit de kring van organisaties van geestelijke volksgezondheid en maatschappelijk werk, het ministerie van cultuur, recreatie en maatschappelijk werk, de Nederlandse stichting consultatiebureaus voor huwelijks- en geslachtsleven, het C.O.C. (het cultuur- en ontspanningscentrum, een vereniging van homofilen) en de Sociale Raad Amsterdam.

Een hulpverlening binnen het op te richten bureau zal in de eerste plaats erop gericht zijn de sociale en (of) psychische problemen, die zich bij de homofiel kunnen voordoen, tot een oplossing te brengen. Ook op katholieke en protestantse geestelijken en raadslieden van het Humanistisch Verbond zal de cliënt desgewenst een beroep kunnen doen.

De grootste godsdienst in de Verenigde Staten

De Maas- en Roerbode van 28 januari bracht het volgende bericht:

"In "America" het bekende Amerikaanse katholieke weekblad, heeft de Amerikaanse priester Robert Kavanaugh verklaard, dat de oecumenische beweging in de Verenigde Staten een ernstige fout maakt door in 't geheel geen rekening te houden met het humanisme, dat hij typeert als "de grootste godsdienst in de Verenigde Staten."

Het is volgens hem niet voldoende katholieken en protestanten een sterkere gemeenschap te vormen. Door het humanisme te verwaarlozen geraakt de oecumenische beweging in de ghetto. De humanistische beweging is zo sterk, dat de inspanningen van katholieken en protestanten daarbij in de schaduw staan. Hij verklaarde tenslotte, dat het humanisme niet aan de basis ligt van on-moraal, maar dat het ontstaan is uit een christelijke opvoeding, welke niet er in geslaagd is het wezenlijke van het christendom waar te maken.

Tekort aan "vader"

De Leeuwarder Courant, die altijd een treffend artikel uit "Mens en Wereld" in zijn kolommen overneemt, had op 15 januari het oog laten vallen op het artikel Tekort aan vader, waarin o.m. geschreven werd, dat de afwezigheid van de vader vaak één van de belangrijkste factoren schijnt te zijn bij het ontstaan van provogedrag.

Nooit op zondag

In Vrij Nederland van 5 februari heeft een artikel gestaan over zondagsrust op de Noord-Veluwe en alle moeilijkheden die er uit voort-spruiten.

Het gaat over: zwembad open of niet, geen bioscopen, verlaten cafétjes etc. Voor ons springt uit heel dit bijna Staphorstiaanse gedoe twee dingen naar voren: het al of niet verlenen van subsidie aan het Humanistische Militair Tehuis te Doornspijk en het feit dat de (Vrije) boer Mulder niet wist wat humanisten waren.

Wij nemen over:

"Het verlenen van subsidie is voor de meerderheid van de Doornspijker raad niet zo eenvoudig, vooral niet als het gaat om een Humanistisch Militair Tehuis.

De twee protestantse en de twee rooms-katholieke militaire tehuizen kregen elk f 200.- toegewezen, maar voor het HMT was geen geld beschikbaar. De aangrenzende gemeente Oldebroek heeft dit tehuis dit jaar wel een subsidie verstrekt. Twee CHU-leden, beide leden van de PvdA én de heer Krijgsman (gemeentebelangen) stemden vóór, de acht andere raadslieden tégen subsidie aan het HMT. Ingewijden weten te vertellen dat (vrije boer) Mulder niet zo precies wist wat humanistisch nu eigenlijk betekende. Bij navraag bleek hem dat "humanisten tegen God" waren. Geen subsidie, dat was duidelijk. Dezelfde boer Mulder stelde later voor om een post van f 11.843.37, de bijdrage aan de Gelderse recreatiestichting Veluwe Randmeer en de recreatie-gemeenschap Noord en Midden-Veluwe, te verlagen tot f 5.000.-. Het vrijkomende bedrag wilde hij voor de bijzondere scholen gebruikt zien. Dit merkwaardige voorstel kreeg alleen de instemming van de drie SGP'ers (wethouder Bos inclus) en één CHU'-er. Nu had wethouder Bos zelf die post van f 11.843.37 helpen vaststellen en toen de heren Schenk (PvdA) en Krijgsman (Gem.bel.) hem op zijn plotselinge meningswijziging wezen, zocht de heer Bos naar een verontschuldiging en deelde hij mee, dat zijn vrouw in het ziekenhuis lag..."

Hella S.Haasse over na-oorlogse literatuur

De Biltse-en Bilthovensche Courant van 27 januari had veel aandacht en veel lof voor de voordracht van Hella S.Haasse over na-oorlogse literatuur.

"Hella Haase stelde, dat er een kloof bestaat tussen de schrijvers en het publiek, of beter gezegd een misverstand. Zij vroeg zich af, of het eigenlijke probleem niet ligt in het onvermogen tot begrip van de lezer om door te dringen tot de kunstenaar en omgekeerd. Zij schetste de verandering, die opgetreden is in de literatuur. Vroeger had die een mededelend, verstrooiend, verhalend en esthetisch karakter, maar de moderne literatuur heeft een andere functie gekregen. Zij stelt vragen, roept problemen op, waarvoor veelal geen oplossing wordt gegeven, deze moet de lezer zelf zoeken. Lezers, die dit zoeken naar bewustwording en de verruiming er van, niet zien, blijven zich blind staren op de middelen, die voor dit proces gebruikt worden. Zij vallen over schokkende beelden en bestrijden de schrijver hierin. Het is echter een verschijnsel dat over de gehele wereld ongeveer tegelijkertijd is ontstaan en men komt er niet met negeren of bestrijden alleen, men moet er zich in verdiepen.

Dat is ook de kern van hun streven; de welvaartsstaat, waarin geestelijke en materiële nood nog in zo grote mate aanwezig is, waar zo weinig terecht is gekomen van de voorgehouden idealen, moet in zijn hemd gezet worden. Daarvoor worden alle middelen gebruikt, vaak schokkend, afstotend, cynisch, satirisch en zelden aangenaam, maar de eigen achtergronden van de schrijvers nopen hen daartoe en zij menen anders niet gehoord te worden.

.
..